

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspondenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in relasch federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Ordinaziun davart las linguas naziunalas e la chapientscha tranter las cuminanzas linguisticas (Ordinaziun da linguas, OLing)

dals 4 da zercladur 2010 (versiun dal 1. d'october 2014)

Il Cussegl federal svizzer,

sa basond sin la Lescha da linguas dals 5 d'october 2007¹ (LLing),
ordinescha:

1. part Linguas uffizialas da la Confederaziun

Art. 1² Champ d'applicaziun da la 2. part LLing
(art. 4 al. 2 LLing)

Sch'ina unitad da l'administraziun federala prepara en ils cas tenor l'artitgel 4 alinea 2 LLing la fixaziun da finamiras strategicas u la conclusiun d'ina cunvegna da prestaziun u d'in instrument sumegliant e sche l'organisaziun u la persuna respectiva è activa en l'entira Svizra, examinescha ella, sche:

- a. criteris u finamiras, che correspundan a las pretensiuns da la 2. part LLing, duain vegnir integrads en las finamiras strategicas u en ils instruments;
- b. disposiziuns da la 2. part LLing duain vegnir declaradas sco applitgables sin la via d'ordinaziun.

Art. 2 Chapaivladad
(art. 7 LLing)

¹ Las publicaziuns uffizialas ed ils ulteriurs texts da la Confederaziun ch'èn destinads a la publicitad ston vegnir formulads en tut las linguas uffizialas en moda adequata, clera e chapaivla sco er tenor ils principis dal tractament linguistic egal da las schlattainas.

AS 2010 2653

¹ SR 441.1

² Versiun tenor la cifra I da l'O dals 27 d'avust 2014, en vigur dapi il 1. d'oct. 2014 (AS 2014 2987)

² Las unitads da l'administraziun federala prendan las mesiras organisatoricas ch'èn necessarias per che la qualitat redacziunala e formala dals texts saja garantida. La Chanzlia federala fixescha ils standards da qualitat redacziunals e formals en instrucziuns.³

Art. 3 Rumantsch

(Art. 11 LLing)

¹ La Chanzlia federala coordinescha entaifer l'administraziun federala las translaziuns en rumantsch e la publicaziun dals texts rumantschs.

² Ils texts vegnan translats en rumantsch en collavuraziun cun la Chanzlia chantunala dal Grischun.

³ La Chanzlia federala procura ch'ils relaschs translats en rumantsch vegnian actualisads cuntinuadamain.

⁴ Ella è responsabla per la terminologia rumantscha entaifer l'administraziun federala e publitgescha questa terminologia en l'internet.

Art. 4 Internet

(art. 12 al. 2 LLing)

¹ Las unitads da l'administraziun federala mettan a disposiziun ils cuntegns ils pli impurtants da lur paginas d'internet per tudestg, per franzos e per talian. Ils cuntegns ils pli impurtants vegnan determinads tenor l'impurtanza dal text e tenor il circol d'adressats.⁴

² Tenor convegnientscha cun la Chanzlia federala porschan ellas ultra da quai tschertas paginas d'internet en rumantsch.

Art. 5 Contracts internaziunals

(art. 13 LLing)

¹ Contracts internaziunals pon vegnir concludids en englais, sche:

- a. igl è avant maun in'urgenza speziala;
- b. ina furma specifica da la convegna pretenda quai; u sche
- c. quai correspunda a la pratica usitada da las relaziuns internaziunals da la Svizra en il sector respectiv.

² Ina versiun originala en ina da las linguas uffizialas duai dentant vegnir prendida en mira.

³ Versiun tenor la cifra I da l'O dals 27 d'avust 2014, en vigur dapi il 1. d'oct. 2014 (AS 2014 2987)

⁴ Versiun tenor la cifra I da l'O dals 27 d'avust 2014, en vigur dapi il 1. d'oct. 2014 (AS 2014 2987)

Art. 6⁵ Egualitad da las schanzas per ils emploiads da las differentas cuminanze linguisticas

(art. 9 e 20 LLing)

¹ Ils patruns dal personal da las unitads administrativas tenor l'artitgel 1 alinea 1 da l'Ordinaziun dals 3 da fanadur 2001⁶ davart il personal da la Confederaziun (OPers), cun excepziun da quellas che appartegnan al sector da las scolas politecnicas federalas, garanteschon ch'ils emploiads na vegnian betg discriminads pervia da lur appartegnientscha ad ina tscherta cuminanza linguistica.

² Els garanteschon oravant tut che tut ils emploiads, independentamain dal fatg, da tge cuminanza linguistica ch'els fan part:

- a. pon tscherner, sch'els vulan lavurar per tudestg, per franzos u per talian, nun che motivs impurtants pretendian da lavurar en in'otra lingua che quella tschernida;
- b. pon sa participar – correspondentamain a lur qualificaziuns – da medema maniera al process da decisiun;
- c. han las medemas schanzas da svilup e da far carriera.

Art. 7⁷ Represchentanza da las cuminanze linguisticas en l'administraziun federala

(art. 20 al. 2 LLing ed art. 4 al. 2 lit. e LPers)

¹ Per la represchentanza da las cuminanze linguisticas en las unitads administrativas tenor l'artitgel 1 alinea 1 literas a e b LPers⁸, cun excepziun da quellas che appartegnan al sector da las scolas politecnicas federalas, en spezial er en las funcziuns da cader, duain vegnir prendidas en mira las suandantas procentualas:

- a. tudestg: 68,5–70,5 %
- b. franzos: 21,5–23,5 %
- c. talian: 6,5– 8,5 %
- d. rumantsch: 0,5– 1,0 %

² Las represchentanzas da las cuminanze linguisticas latinias pon esser pli grondas che las procentualas tenor l'alineia 1 literas b–d.

³ Sche plazzas da lavur vegnan occupadas, garantescha il patron tenor l'alineia 1 che personas da tut las cuminanze linguisticas vegnan resguardadas tar la preselecziun ed envidadas al discurs da preschentaziun, sch'ellas adempeschon ils criteris objectivs. Sche las qualificaziuns èn equivalentas, vegnan engaschadas en emprima lingia personas che appartegnan ad ina cuminanza linguistica ch'è sutrepreschentada en l'unitad administrativa respectiva; quai vala particularmain per plazzas da cader.

⁵ Versiun tenor la cifra I da l'O dals 27 d'avust 2014, en vigur dapi il 1. d'oct. 2014 (AS 2014 2987)

⁶ SR 172.220.111.3

⁷ Versiun tenor la cifra I da l'O dals 27 d'avust 2014, en vigur dapi il 1. d'oct. 2014 (AS 2014 2987)

⁸ SR 172.220.111.3

Art. 8⁹ Enconuschientschas linguisticas dal personal federal(art. 20 al. 1 L.Ling ed art. 4 al. 2 lit. e^{bis} LPers)¹ Ils patruns tenor l'artitgel 6 ainea 1 procuran che:

- a. mintga emploià haja – a bucca ed en scrit – las enconuschientschas d'ina segunda lingua uffiziala ch'èn necessarias per exequir sia funcziun;
- b. mintga emploià dal cader mesaun haja bunas enconuschientschas activas d'almain ina segunda lingua uffiziala e, sche pussaivel, enconuschientschas passivas d'ina terza lingua uffiziala;
- c. mintga emploià dal cader superiur e mintga emploià dal cader mesaun cun funcziun directiva haja bunas enconuschientschas activas d'almain ina segunda lingua uffiziala ed enconuschientschas passivas d'ina terza lingua uffiziala.

² Ils patruns porschan a lur emploiads curs da lingua en tudestg, en franzos ed en talian.³ En cas ch'in commember dal cader n'ademplescha betg las pretensiuns linguisticas il mument da ses engaschament, prenda il patrun entaifer 1 onn las mesiras ch'èn necessarias per megliar las enconuschientschas linguisticas da quel.⁴ La scolaziun ch'è necessaria per cuntanscher las enconuschientschas linguisticas vala sco scolaziun e furnaziun supplementara che s'orientescha al basegn tenor l'artitgel 4 ainea 4 OPers¹⁰.**Art. 8a¹¹** Finamiras strategicas

(art. 20 al. 1 e 2 L.Ling)

Il Cussegl federal fixescha per mintga perioda da legislatura las finamiras strategicas en connex cun la promoziun da la plurilinguitad.

Art. 8b¹² Delegada federala u delegà federal per la plurilinguitad

(art. 20 al. 1 e 2 L.Ling)

¹ Il Cussegl federal nominescha in delegà per la plurilinguitad (delegada federala per la plurilinguitad). El è attribui al Departament federal da finanzas.² El ha en spezial las suandantas incumbensas:

- a. sustegnair il Cussegl federal tar la fixaziun da las finamiras strategicas e tar la controlla da lur realisaziun;
- b. coordinar ed evaluar la realisaziun da las finamiras strategicas tras ils departaments e tras la Chanzlia federala;

⁹ Versiun tenor la cifra I da l'O dals 27 d'avust 2014, en vigur dapi il 1. d'oct. 2014 (AS 2014 2987)¹⁰ SR 172.220.111.3¹¹ Integrà tras la cifra I da l'O dals 27 d'avust 2014, en vigur dapi il 1. d'oct. 2014 (AS 2014 2987)¹² Integrà tras la cifra I da l'O dals 27 d'avust 2014, en vigur dapi il 1. d'oct. 2014 (AS 2014 2987)

- c. cussegliar e sustegnair ils departaments, la Chanzlia federala e las unitads administrativas sutordinadas sco er lur personal en dumondas da la plurilinguitad e sensibilisar quellas per questas dumondas;
- d. collavurar cun posts chantunals e cun autras administraziuns publicas e tgirar contacts cun instituziuns externas che s'occupan da la promoziun da la plurilinguitad;
- e. infurmar regularmain la publicitad en il sector da la plurilinguitad;
- f. represchentar la Confederaziun en gremis naziunals che s'occupan da la promoziun da la plurilinguitad.

Art. 8c¹³ Realisaziun da las finamiras strategicas tras ils departaments e tras las unitads administrativas
(art. 20 al. 1 e 2 LLing)

¹ Ensemen cun las unitads administrativas sutordinadas fan ils departaments e la Chanzlia federala per ina perioda da mintgamai 4 onns in catalog da mesiras per realisar las finamiras strategicas.

² Las unitads administrativas èn responsablas per realisar il catalog da mesiras e mettan a disposiziun las resursas finanzialas e persunalas ch'èn necessarias per promover la plurilinguitad.

Art. 8d¹⁴ Controlla ed evaluaziun
(art. 20 al. 1 e 2 LLing)

¹ Il svilup da la represchentanza da las cuminanzeas linguisticas en las unitads administrativas tenor l'artitgel 7 alinea 1 sto vegnir preschentà en il rapport annual davart la gestiun dal personal a las cumissiuns parlamentaras da surveglianza.

² L'Uffizi federal da personal metta a disposiziun al delegà federal per la plurilinguitad indicaziuns statisticas detagliadas davart la represchentanza da las cuminanzeas linguisticas tar ils emploiads da las unitads administrativas tenor l'artitgel 7 alinea 1, particularmain en las funcziuns da cader. Las statisticas vegnan fatgas sin basa da las datas e da las evaluaziuns ch'èn avant maun en il sistem d'infurmaziun dal personal da l'administraziun federala (SIB Plus).

³ Ils departaments e la Chanzlia federala preschentan al delegà federal per la plurilinguitad mintga 4 onns in rapport cun infurmaziuns quantitativas e qualitativas davart il stadi da la plurilinguitad e davart la realisaziun dals artitgels 6–8 entaifer lur unitads administrativas. Sin dumonda al furneschan els infurmaziuns supplementaras en dumondas da la plurilinguitad entaifer lur departament ed entaifer lur unitads administrativas.

⁴ Sin basa dals rapports dals departaments e da la Chanzlia federala fa il delegà per la plurilinguitad mintga 4 onns in rapport d'evaluaziun per mauns dal Cussegl

¹³ Integrà tras la cifra I da l'O dals 27 d'avust 2014, en vigur dapi il 1. d'oct. 2014 (AS 2014 2987)

¹⁴ Integrà tras la cifra I da l'O dals 27 d'avust 2014, en vigur dapi il 1. d'oct. 2014 (AS 2014 2987)

federal. En il rapport d'evaluaziun fa el ultra da quai recumandaziuns per la direcziun futura da la politica da plurilinguitad.

⁵ Sch'in departament u sche la Chanzlia federala n'ademplescha evidentamain betg las directivas per promover la plurilinguitad, po il delegà federal per la plurilinguitad far recumandaziuns al departament pertutgà u a la Chanzlia federala.

2. part

Promozion da la chapientscha e dal barat tranter las cuminanzas linguisticas

Art. 9 Barat scolastic (art. 14 LLing)

¹ Per promover il barat scolastic vegnan concedids agids finanziaus ad organisaziuns per:

- a. prestaziuns da basa en il sectur naziunal e regional;
- b. projects d'impurtanza naziunala che han l'intent da promover la chapientscha e la diversitad linguistica.

² Prestaziuns da basa èn en spezial:

- a. il svilup ed il mantegniment d'ina rait da barat;
- b. la cussegliaziun e l'accumpagnament da projects da barat;
- c. l'intermediaziun da partenadis da barat;
- d. la realisaziun e l'evaluaziun d'agens projects da barat;
- e. publicaziuns, l'elavuraziun da meds auxiliars didactics e documentaziuns;
- f. la scolaziun e la furmaziun supplementara da las persunas che lavuran per il barat en scola ed en l'administraziun.

³ Las organisaziuns ston ademplir las suandantas premissas:

- a. ellas ston avair l'intent da promover il barat naziunal ed internaziunal da scolaras e da scolaras sco er da persunas d'instrucziun da tut ils stgalims da scola, cun la finamira da meglierar las cumpetenzas en las linguas naziunals;
- b. ellas ston esser vegnidas fundadas dals chantuns;
- c. ellas ston esser activas en tut la Svizra.

Art. 10 Promozion da las linguas naziunals en l'instrucziun (art. 16 lit. a e b LLing)

Per promover las linguas naziunals en l'instrucziun vegnan concedids agids finanziaus als chantuns per:

- a. projects innovativs che han l'intent da sviluppar concepts e meds didactics per l'instrucziun d'ina segunda e d'ina terza lingua naziunala;

- b. projects che han l'intent d'intermediar ina lingua naziunala sur l'instrucziun bilingua;
- c. la promoziun da las enconuschientschas da la lingua naziunala locala da las persunas d'ina outra lingua avant l'entrada en la scola primara.

Art. 11 Promoziun da las enconuschientschas da l'emprima lingua da las persunas d'ina outra lingua
(art. 16 lit. c LLing)

Cun l'intent da promover las enconuschientschas da l'emprima lingua da las persunas d'ina outra lingua vegnan concedids als chantuns agids finanziaals per lur mesiras a favur:

- a. da la promoziun da concepts per l'instrucziun integrada en la lingua e cultura d'origin;
- b. da la furmaziun supplementara da las persunas d'instrucziun;
- c. dal svilup da meds d'instrucziun.

Art. 12 Center da cumpetenza scientific per la promoziun da la plurilinguitad
(art. 17 LLing)

¹ A l'Institut da plurilinguitad da l'Universitad e da la Scola auta da pedagogia da Friburg (Institut) vegnan concedids agids finanziaals per sias prestaziuns da basa ch'el furnescha en il rom da la perscrutaziun applitgada en il sector da las linguas e da la plurilinguitad.

² L'Uffizi federal da cultura (UFC) fa ina cunvegna da prestaziun cun l'Institut; questa cunvegna cuntegna ina incarica da perscrutaziun.

³ Prestaziuns da basa èn en spezial:

- a. la coordinaziun, la direcziun e la realisaziun da l'incarica da perscrutaziun;
- b. il svilup ed il mantegniment d'in post da documentaziun;
- c. publicaziuns davart la plurilinguitad;
- d. l'accompagnament e l'evaluaziun da praticas d'instrucziun;
- e. la collavuraziun en raits da perscrutaziun naziunalas ed internaziunalas e la participaziun a l'activitad d'organisaziuns scientificas.

⁴ Per survegnir agids finanziaals sto l'Institut:

- a. sviluppar e manar ina rait che cumpiglia las instituziuns da perscrutaziun da tut las regiuns linguisticas dal pajais che sa participeschan a la perscrutaziun applitgada en il sector da la plurilinguitad e surpiglier en quest connex ina funcziun directiva sco center da cumpetenza scientific;
- b. realisar agens projects, uschenavant che la cunvegna da prestaziun prevesa quai;

- c. realisar projects per incumbensa da servetschs federals che na tutgan betg al champ da l'incarica da perscrutaziun sco er projects per incumbensa da chantuns u da terzas personas, dentant mo, sche las incumbensadras ed ils incumbensaders sa participeschan en moda adequata als custs da realisaziun.

Art. 13 Sustegn d'agenturas da novitads

(art. 18 lit. a LLing)

¹ Agids finansials pon vegnir concedids ad agenturas da novitads d'impurtanza naziunala, sch'ellas:

- a. han ed adempleschan ina incumbensa da la politica da chapientscha;
- b. rapportan da temas da la politica da linguas, da cultura e da chapientscha da tut las quatter regiuns linguisticas.

² In'agentura da novitads è d'impurtanza naziunala, sch'ella publitescha regularmain infurmaziuns en almain trais linguas naziunalas.

Art. 14 Sustegn d'organisaziuns e d'instituziuns

(art. 18 lit. b LLing)

¹ Agids finansials pon vegnir concedids ad organisaziuns ed ad instituziuns d'impurtanza naziunala senza finamira da rendita, sche lur activitad concerna almain in'entira regiun linguistica e sch'ellas mettan novs impuls en almain trais dals suandants secturs:

- a. promoziun da la convivenza da las cuminanzas linguisticas e da la scuntrada da las culturas dal pajais;
- b. promoziun dal mantegniment e da la derasaziun da las linguas naziunalas e da lur culturas;
- c. promoziun da l'interess per la creaziun litterara en Svizra sur ils cunfins linguistics or;
- d. elavuraziun dal tema «acquisiziun d'ina lingua» e publicaziun da lavurs latiers;
- e. sensibilisaziun da la populaziun per la plurilinguitad individuala e collectiva ed intermediaziun tranter las cuminanzas linguisticas;
- f. realisaziun da lavurs da basa davart il mantegniment e davart la promoziun da linguas betg territorialas ch'èn reconuschidas uffizialmain da la Confederaziun.

² L'autezza da dals agids finansials vegn calculada tenor:

- a. la structura e la grondezza da l'organisaziun u da l'instituziun;
- b. il gener e l'impurtanza da l'activitad u d'in project;
- c. la qualitad e l'effect da las mesiras;
- d. las atgnas prestaziuns e las contribuziuns da terzas personas.

Art. 15 Sustegn da projects da communitads

(art. 18 lit. c LLing)

¹ Agids finanzials pon vegnir concedids a projects da communitads, sche quests projects concernan almain dus dals secturs tenor l'artitgel 14 alinea 1.

² L'atezza dals agids finanzials vegn calculada tenor:

- a. il gener e l'importanza da l'actividad u d'in project;
- b. la qualitat e l'effect dal project;
- c. las atgnas prestaziuns e las contribuziuns da terzas persunas.

Art. 16 Agids finanzials per translaziuns

(art. 19 LLing)

¹ Agids finanzials per translaziuns pon vegnir concedids ad organisaziuns ed ad instituziuns per lur actividad da communicaziun en las differentas regiuns linguisticas, en spezial per la communicaziun cun persunas, a las qualas è destinada lur actividad d'utilitad publica.

² Las organisaziuns e las instituziuns ston ademplir las suandantas premissas:

- a. ellas ston esser activas en almain trais regiuns linguisticas;
- b. ellas na dastgan avair naginas finamiras da rendita;
- c. ellas ston avair in'actividad d'utilitad publica;
- d. ellas ston esser politicamain e confessionalmain neutralas;
- e. ellas ston ademplir ina incumbensa ch'è relevanta per la politica da linguas e da chapientscha e lur actividad sto avair ina importanza en l'entira Svizra.

³ Organisaziuns ed instituziuns che survegnan agids finanzials tenor l'artitgel 14 n'han nagin dretg sin agids finanzials per translaziuns.

3. part Sustegn dals chantuns pluriling

(art. 21 LLing)

Art. 17

¹ Cun l'intent da promover la plurilinguitad en las autoritads chantunales ed en las administraziuns vegnan concedids als chantuns pluriling agids finanzials per ademplir lur incumbensas particularas, e quai en spezial a favur:

- a. d'incumbensas da translaziun e da terminologia per la communicaziun entaifer ed ordaifer il chantun;
- b. da la scolaziun e da la furmaziun supplementara linguistica e professiunala da las employadas e dals employads chantunals en dumondas da la plurilinguitad;
- c. da projects che han l'intent da sensibilisar la publicitad per la plurilinguitad.

² Cun l'intent da promover la plurilinguitad en il sector da la furmaziun vegnan concedids als chantuns plurilingvs agids finanzials per ademplir lur incumbensas particularas, e quai en spezial a favur:

- a. da l'acquisiziun da meds didactics per l'instrucziun linguistica;
- b. da la scolaziun e da la furmaziun supplementara linguistica da las persunas d'instrucziun;
- c. da projects che han l'intent d'intermediar ina lingua naziunala sur l'instrucziun bilingua sin tut ils stgalims da furmaziun;
- d. da projects che han l'intent da laschar frequentar l'instrucziun en in'otra lingua uffiziala dal chantun sin tut ils stgalims da furmaziun;
- e. da projects che han l'intent da promover il e-learning.

4. part

Mantegniment e promoziun da la lingua e cultura rumantscha e taliana en il chantun Grischun

Art. 18 Mesiras generalas en il chantun Grischun

(art. 22 al. 1 lit. a LLing)

Cun l'intent da mantegnair e da promover la lingua e cultura rumantscha e taliana vegnan concedids al chantun Grischun agids finanzials en spezial a favur:

- a. da mesiras ch'il chantun prenda en ils suandants secturs:
 1. instrucziun linguistica en scolas publicas,
 2. activitad da translaziun,
 3. publicaziuns en rumantsch ed en talian,
 4. promoziun da la plurilinguitad entaifer l'administraziun chantunala,
 5. mantegniment e promoziun da l'identitad linguistica e culturala;
- b. dal sustegn da projects da terzas persunas che han l'intent da mantegnair e da promover la lingua e cultura rumantscha e taliana.

Art. 19 Sustegn d'organisaziuns e d'instituziuns

(art. 22 al. 1 lit. b LLing)

¹ Al chantun Grischun vegnan concedids agids finanzials per sustegnair activitads surregiunalas d'organisaziuns e d'instituziuns rumantschas en ils suandants secturs:

- a. svilup e renovaziun da la lingua;
- b. instrucziun da la lingua e cultura rumantscha ordaiifer la scola;
- c. svilup e realisaziun da mesiras che han l'intent da mantegnair e da promover il rumantsch;
- d. cussegliaziun, intermediaziun e documentaziun;
- e. publicaziuns per uffants e per giuvenils.

² Al chantun Grischun vegnan concedids agids finanzials per sustegnair activitads surregiunalas d'organisaziuns talianas en ils suandants secturs:

- a. svilup e realisaziun da mesiras che han l'intent da promover la lingua e cultura taliana;
- b. publicaziuns davart la lingua e cultura taliana;
- c. svilup e gestiun d'in post da documentaziun per la lingua e cultura taliana.

³ Ils agids finanzials da la Confederaziun cuvran maximalmain 90 pertschient dals custs totals da l'organisaziun u da l'instituziun.

Art. 20 Promoziun da l'activitad editoriala rumantscha
(art. 22 al. 1 lit. c LLing)

¹ Al chantun Grischun vegnan concedids agids finanzials per sustegnair chasas edituras rumantschas che han la finamira da promover la litteratura rumantscha.

² Questas chasas edituras ston publictar ovras rumantschas. Ellas ston en spezial:

- a. tschermer e lectorar ils texts;
- b. organisar la stampa e la producziun;
- c. promover la distribuziun.

Art. 21 Agids finanzials per mantegnair e per promover il rumantsch en las medias
(art. 22 al. 2 LLing)

¹ Al chantun Grischun vegnan concedids agids finanzials per sustegnair agenturas da novitads.

² Questas agenturas da novitads ston en spezial:

- a. furnir mintga di prestaziuns redacziunalas en rumantsch, e quai cun texts e cun maletgs;
- b. resguardar ils idioms rumantschs sco er rumantsch grischun;
- c. metter a disposiziun lur prestaziuns redacziunalas a las medias en furma electronica.

5. part **Mantegniment e promoziun da la lingua e cultura taliana en il chantun Tessin**

Art. 22 Mesiras generalas en il chantun Tessin
(art. 22 al. 1 lit. a e c LLing)

Cun l'intent da mantegnair e da promover la lingua e cultura taliana vegnan concedids al chantun Tessin agids finanzials en spezial a favur:

- a. dal sustegn da programs e da projects da perscrutaziun en il sector scientific;

- b. dal sustegn da programs e da projects en il sectur linguistic e politic-cultural;
- c. publicaziuns d'impurtanza speziala per la promoziun da la lingua e cultura taliana;
- d. occurrenzas davart la lingua e cultura taliana.

Art. 23 Sustegn d'organisaziuns e d'instituziuns
(art. 22 al. 1 lit. b LLing)

¹ Al chantun Tessin vegnan concedids agids finansials per sustegnair activitads sur-regionalas d'organisaziuns e d'instituziuns, en spezial per:

- a. projects che han l'intent da mantegnair e da promover l'ierta culturala;
- b. mesiras che han l'intent da promover la creaziun litterara;
- c. l'organisaziun e la realisaziun d'occurrenzas linguisticas e culturalas.

² Ils agids finansials da la Confederaziun cuvran maximalmain 90 pertschient dals custs totals da l'organisaziun u da l'instituziun.

Art. 24 Agids finansials per il «Osservatorio linguistico della Svizzera italiana»
(art. 22 al. 1 lit. b LLing)

Al chantun Tessin vegnan concedids agids finansials per l'activitad dal «Osservatorio linguistico della Svizzera italiana».

Art. 25 Agid finansial per translaziuns
(art. 22 al. 1 lit. c LLing)

Al chantun Tessin vegnan concedids agids finansials per translatar ovras en talian u dal talian, sche questas ovras han ina impurtanza speziala per il svilup da l'identitad culturala dal chantun.

6. part Execuziun

Art. 26 Dumondas

¹ Dumondas per agids finansials tenor ils artitgels 9 e 12 fin 25 ston vegnir inoltradas a l'UFC.

² Dumondas per agids finansials tenor ils artitgels 10 ed 11 ston vegnir inoltradas a la Conferenza svizra da las directuras e dals directurs chantunals da l'educaziun publica (CDEP). La CDEP trametta vinavant las dumondas a l'UFC, agiuntond ina recumandaziun.

³ Las dumondas ston vegnir inoltradas mintg'onn, nun che la cunvegna da prestaziun prevesia insatge auter.

⁴ Ellas ston vegnir inoltradas fin als suandants termins:

- a. dumondas tenor ils artitgels 9 fin 11 e 13 fin 16: fin ils 31 da mars da l'onn, per il qual l'agid finanziel vegn dumandà;
- b. dumondas tenor ils artitgels 17 fin 25: fin ils 31 da december da l'onn precedent.

Art. 27 Procedura

¹ Davart las dumondas per agids finanziels decida l'UFC.

² La procedura ed ils meds legals sa drizzan tenor las disposiziuns generalas da la Lescha federala davart l'organisaziun giudiziala.

Art. 28 Urden da prioritads

¹ Tut ils agids finanziels vegnan concedids en il rom dals credits permess.

² Sch'ils agids finanziels dumandads surpassan ils meds disponibels, fa il Departament federal da l'intern – sa basond sin l'artitgel 13 alinea 2 da la Lescha da subvenziuns dals 5 d'october 1990¹⁵ – in urden da prioritads, tenor il qual las dumondas vegnan giuditgadas.

Art. 29 Pajament dals agids finanziels

¹ Ils agids finanziels tenor ils artitgels 9 e 12 fin 25 vegnan pajads da l'UFC.

² Ils agids finanziels tenor ils artitgels 10 ed 11 vegnan pajads da la CDEP.

7. part **Disposiziuns finalas****Art. 30** Aboliziun e midada dal dretg vertent

L'aboliziun e la midada dal dretg vertent vegnan regladas en l'aggiunta.

Art. 31 Entrada en vigur

Questa ordinaziun entra en vigur il 1. da fanadur 2010.

Agiunta
(art. 30)

Aboliziun e Midada dal dretg vertent

I

L'ordinaziun dals 26 da zercladur 1996¹⁶ davart agids finansials per mantegnair e promover la lingua e cultura rumantscha e taliana vegn abolida.

II

Las ordinaziuns qua sutvart vegnan midadas sco suonda:

...¹⁷

¹⁶ [AS 1996 2283]

¹⁷ Ins po consultar las midadas en il AS 2010 2653.